

NORSIRK

Sammen skaper vi
morgendagens verdier

Fagsjef EE Idar Haslerud

HVA ER PRODUSENTANSVAR ?

Hensikten med produsentansvar er at produsenter og importører skal ha ansvar for produktet gjennom et produktets livsløp, det vil si også kostnadene knyttet til produktet når det kasseres/blir avfall.

Norsirks kunder betaler et miljøgebyr, som beregnes ut ifra kostnadene tilknyttet innsamling og gjenvinning.

Norsirk sørger for :

1. Å fjerne miljøgiftene fra de kasserte produktene
2. Ta vare på ressursene i de kasserte produktene

I Norge har vi i dag produsentansvar på bl.a. : bil, dekk, emballasje, vinduer, batterier, elektronikk , emballasje

Dette er regulert i Avfallsforskriften som ligger under Forurensingsloven.

Om Norsirk

- Norsirk har lang erfaring med produsentansvar og returordninger:

EE-PRODUKTER/ELRETUR

Alt som virker på strøm sorterer under EE, «elektriske og elektroniske» produkter, og har vært en del av produsentansvar siden 1998.

BATTERI:

Gjennom Batterigjenvinning har vi tatt oss av produsentansvar for batterier siden 2013. Vi har gode avtaler for alle typer batterier

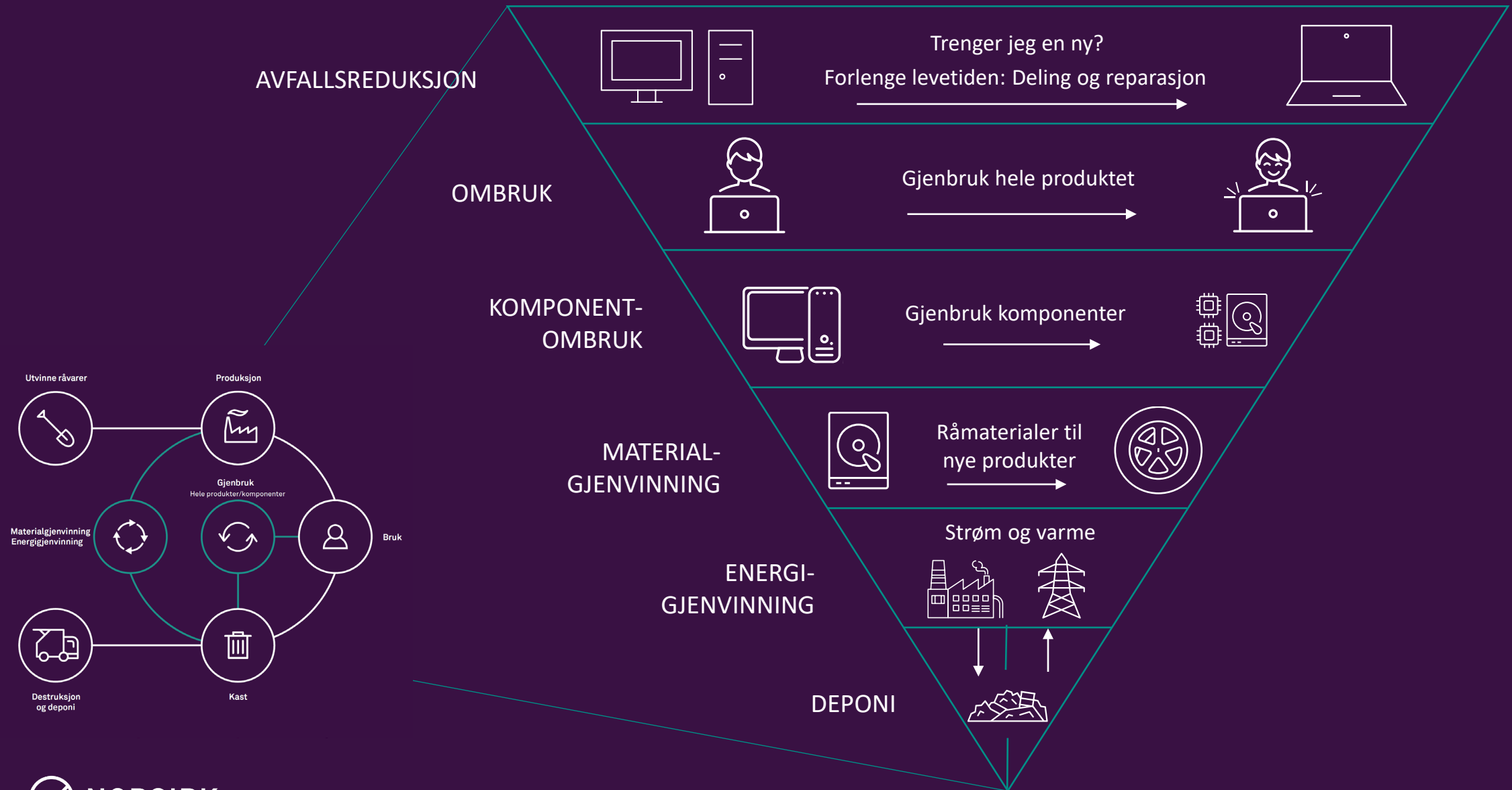

EMBALLASJE:

Består av en lang rekke fraksjoner, hvor de største er emballasje plast, papp, papir, EPS, metall, glass. Emballasjegjenvinning AS fikk godkjenning for Emballasje i tidlig 2020

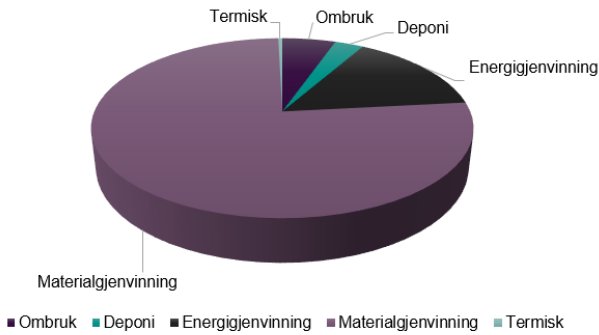
- Norsirk har utviklet en alt-i-ett løsning for produsentansvar
- Norsirk er sertifisert etter ISO 9001:2015 og 14001:2015, og jobber kontinuerlig med kvalitet, miljø og innovasjon. Revideres av DNV og revisjonsselskap iht Avfallsforskriften kapittel 1
- Norsirk er et non-profit selskap eid av Stiftelsen Elektronikkbransjen, NEL, IKT Norge og Abelias

AVFALLS-PYRAMIDEN

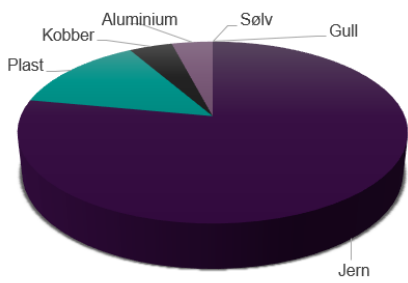
Gjenvinningsandeler 2023

Materialgjenvinning	76,30 prosent
Energigjenvinning	15,03 prosent
Ombruk	5,40 prosent
Deponi	2,90 prosent
Termisk	0,40 prosent

Materialer EE 2023

Jern	16 194,49 tonn
Plast	2 849,84 tonn
Kobber	882,84 tonn
Aluminium	838,24 tonn
Sølv	342,00 Kg
Gull	22,50 Kg

EE-AVFALLET I FREMTIDEN

- EE-avfallsstrømmen vokser raskest
- Verdt 62,5 mrd. USD i 2019
- Kun 20% gjenvinnes på verdensbasis

2060

sektorerer doblet.

Key product aspects under ESPR

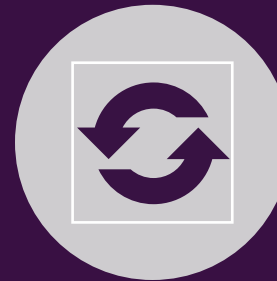
Article 5 – Ecodesign requirements

Tiltak fra EU for å motvirke denne trenden

Og en «grønn bølge» av
mange andre tiltak (Bl.a
Critical Raw Material Act
CRMA – Kritiske råmaterialer)

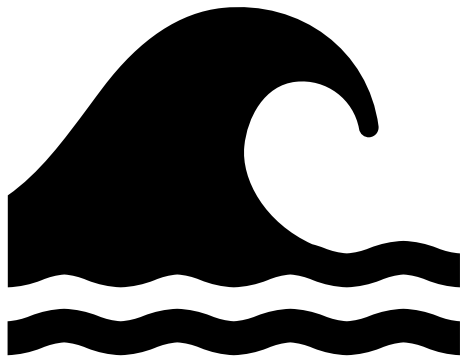
Økodesignforskriften
(Ecodesign for sustainable
product regulation)

Digitale produktpass (Digital
Product passport - DPP)

Rett til å reparere (Right to
repair)

- European Green deal (den grønne bølgen) er EUs omfattende plan for å gjøre EU klimanøytralt innen 2050

- Hovedområder for satsningen er:

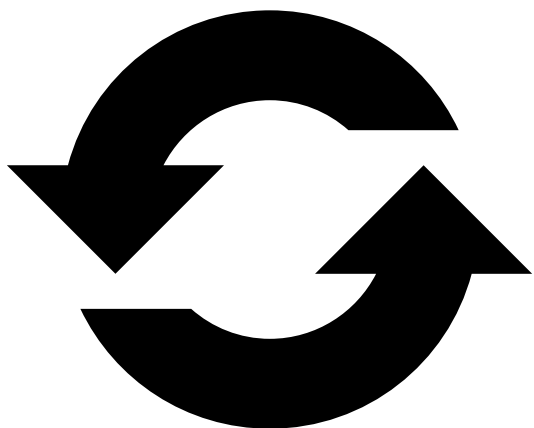
- Klima: Redusere utlipp med minst 55% innen 2030
- Energi: Overgang til ren og effektiv energi, merd økt bruk av fornybare energikilder
- Industri: Støtte grønn og digital omstilling I industrien for å bli mer bærekraftig og konkurransedyktig
- Bygg og renovering: Gjøre bygg mer energieffektive og miljøvennlige
- Mobilitet: Fremme bærekraftig transport med lavere utslipp
- Matsystemer: Omstille til et mer bærekraftig matsystem fra jord til bord
- Biologisk mangfold: Verne og gjenopprette naturmangfold og økosystemer.

- EU – Critical Raw Materials Act (CRMA)

Den endelige teksten vedtatt i dag (18.03.2024) identifiserer to lister over materialer (34 kritiske og 17 strategiske) som er avgjørende for de grønne og digitale overgangene, samt forsvars- og romindustri. CRMA etablerer tre referansepunkter for EUs årlige forbruk av råvarer:

- 10% fra lokal utvinning
- 40% skal behandles i EU
- 25% fra resirkulerte materialer

Bærekraftig produkter, redusert miljøbelastning og sirkularitet

- Ecodesig for Sustainable Products Regulation (ESPR) er en utvidelse og oppdatering av tidligere økodesigndirektiv fra 2009. Er en del av EUs bredere strategi for å fremme bærekraft og sirkulær økonomi, og har som mål å gjøre bærekraftige produkter til normen på det europeiske markedet
- Produktkrav: Forordningen setter minimumskrav til produkters holdbarhet, reparerbarhet, oppgraderbarhet, resirkulerbarhet og ressursbruk. Dette inkluderer krav til energieffektivitet og innhold av resirkulerte materialer, samt samhandling mellom produkter (f.eks ladere).
- Digitale produktpass
- Forbud mot destruksjon av usolgte produkter. Forordningen inkluderer også ett forbud mot destruksjon av usolgte tekstiler og fottøy for store og mellomstore aktører (tiltak for å redusere avfall)

Digitale Produktpass

Sporbarhet og gjennomsiktighet, Sirkulær økonomi og Bærekraft

- Digitalt dokument eller datasett som inneholder omfattende informasjon om et produkts livssyklus, fra råmaterialer og produksjon til bruk og til slutt resirkulering eller avhending.
- Initiativet er laget for å øke gjennomsiktigheten og sporbarheten av produkter ved å tilby detaljert informasjon om produktets opprinnelse, sammensetning, reparasjonsmulighet og hvor bærekraftig det er.
- Produktene merkes med f.eks QR-kode, NFC-Chip eller RFID tags som inneholder informasjon om produktet.

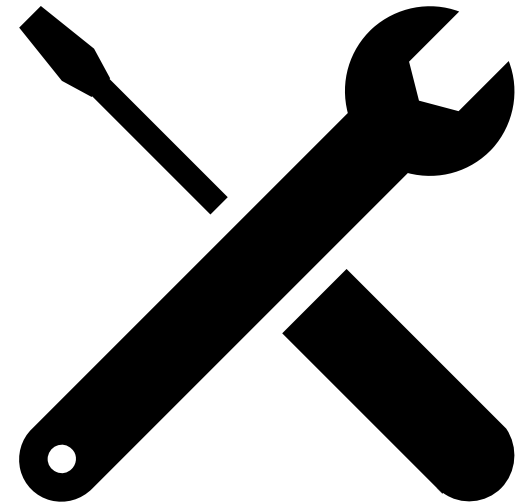
Kan inkludere informasjon som opprinnelsesland for materialer, informasjon om produktets sammensetning og råmaterialkilder, sertifiserings- og godkjenningsdata osv.

Rett til å reparere

Forlenge levetid (reparasjon fremfor ny), redusere avfall og fremme sirkulær økonomi
R2RD – 2 år fra 24 februar 2024 på å implementere i medlemsstater

- Right to Repair forordningen fra EU er en betydelig lovgivning som har som mål å gjøre det enklere og mer kostnadseffektivt for forbrukerne å reparere defekte produkter i stede for å erstatte dem.
- Hvis et produkt repareres innenfor garantiperioden, vil garantien forlenges med ett(1) år. Dette skal gi forbruker insentiver til å reparere fremfor å kjøpe nytt
- Produsentene må tilby reparasjon til en rimelig pris, og de kan ikke bruke programvare- og maskinvareteknikker som hindrer reparasjon (f.eks blokkere bruk av tredjeparts eller 3D-printed reservedeler). Verktøy skal være “enkelt” og tilgjengelig.
- Produsenten må gjøre informasjon om reservedeler tilgjengelig på sin nettsiden og tilby disse delene til reparatører til en rimelig pris. Dette inkluderer også forbud mot å nekte reparasjon basert på økonomiske grunner og tidligere reparasjoner utført av andre.
- EU vil etablere en europeisk online platform som skal hjelpe forbrukere å finne lokale reparasjonstjenester og kunne kjøpe brukte produkter. Plattformen skal også gi informasjon om kostnader for vanlig reparasjon.
- Pr nå for vanlige husholdningsprodukter som vaskemaskiner, kjøleskap, støvsugere, og elektroniske enheter som smarttelefoner og nettbrett. Listen over produkter kan/vil utvides over tid.

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

Idar Haslerud
Fagsjef EE Norsirk
idar@norsirk.no